

PREDLOG ZA IZMJENE I DOPUNE PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2022. GODINU

Vlada Crne Gore je na sjednici od 27. aprila 2022. godine, Zaključkom broj 04-2568/2 donijela Program gazdovanja šumama za 2022. godinu, koji je pripremila Uprava za šume - Pljevlja, kao nadležni organ uprave za gazdovanje šumama. Uprava za šume je ovom ministarstvu uputila inicijativu da se izvrše izmjene i dopune tog programa prvenstveno zbog dopuna količina ogrevnog drveta u Programu radi odgovora na energetska krizu i povećanje cijena ogrevnog drveta. Dodatnim količinama bi se obezbijedilo snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima iz šuma u državnoj svojini, u skladu sa uvećanom tražnjom za tim vidom davanja šuma na korišćenje. Dakle, dopunom se planira korišćenje drveta u svrhe snabdijevanja stanovništva drvatom u ruralnim područjima u područnoj jedinici Kolašin, jer planirane količine greškom nijesu bile uvršćene u usvojeni program, a uvećanje količina je planirano za područne jedinice Rožaje, Plužine, Berane, Danilovgrad i Gusinje jer osnovnim programom nijesu planirane dovoljne količine drvene mase da bi se odgovorilo svim zahtjevima pa je neophodno i u tom segmentu dopuniti Program gazdovanja šumama za 2022. godinu.

Predlog za izmjene i dopune je dostavljen i zbog stvaranja mogućnosti za korišćenje šuma u gazdinskoj jedinici »Jelovica« u područnoj jedinici Berane i gazdinskim jedinicama »Štitarica«, »Jezerska Gora« i »Petrovića omar – Buren« u područnoj jedinici Mojkovac.

S tim u vezi, Uprava za šume je kod ovog ministarstva inicirala postupak da se doznačene drvene mase koje se planiraju koristiti uvrste u Program gazdovanja šumama za 2022. godinu.

Polazeći od date inicijative, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede predlaže Vladi Crne Gore da u Programu gazdovanja šumama za 2022. godinu izvrši sljedeće izmjene i dopune:

U Programu gazdovanja šumama za 2022. godinu, poglavlje „6.1. Plan korišćenja šuma u 2022. godini“ mijenja se i glasi:

„6.1. Plan korišćenja šuma u 2022. godini

U skladu sa važećim programima gazdovanja šumama za gazdinske jedinice i planove gazdovanja za privatne šume, ukupna drvena zapremina koja može biti predmet korišćenja šuma u 2022. godini iznosi **802.221 m³** bruto drvene zapremine (u državnim šumama **439.753 m³**, a u privatnim šumama **362.468 m³**.) U ovu količinu uključeno je:

- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za korišćenje putem koncesija (po osnovu preostalih koncesionih ugovora zaključenih na 15 godina – zaključno sa 2022. god.): 64.961 m³;
- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju: 243.405 m³;
- Drvena zapremina koja je bila predmet prodaje drveta u dubećem stanju za 2020. i 2021. godinu: 68.990 m³;
- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima iz državnih šuma: 62.396 m³;
- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za korišćenje iz privatnih šuma: 362.468 m³.

Planirani radovi na korišćenju šuma u državnoj svojini po područnim jedinicama, gazdinskim jedinicama i vrsti sječe, kao i procijenjeni prihodi prikazani su u tabelama 17 i 18 u Prilogu 4 ovog programa.

Ukupno planirali prihodi po svim vidovima korišćenja šuma iznose 11.864.276,40 €.

Realizacija navedenih količina iz šuma u državnom vlasništvu u 2022. godini vršiče se:

- 64.961 m³ (34.614 m³ četinarara i 30.347 m³ lišćara) po osnovu Ugovora o davanju prava na korišćenje šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica (preostale koncesije);
- 243.405 m³ (183.216 m³ četinarara i 60.189 m³ lišćara) prodajom drveta u dubećem stanju;
- 62.396 m³ putem maloprodaje stanovništvu u ruralnim područjima.

Realizacija zaduženja koncesionara shodno ugovorima o davanju prava na korišćenje šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica putem koncesija zavisice od ispunjenosti kadrovsko tehničkih i drugih uslova iz zaključenih ugovora, kao i obim proizvodnje koji su koncesionari ostvarivali tokom prethodne dvije godine realizacije koncesija. Uprava za šume trenutno vrši sravnjenja izvršenih radova sa koncesionarima i vrši kontrolu realizacije ugovora u dosadašnjem periodu.

Nakon dobijanja rezultata kontrole, Uprava za šume će izvršiti zaduženja onih koncesionara koji budu ispunjavali uslove za to, u količinama koje su usklađene sa njihovom proizvodnjom u šumarstvu u prethodnom dvogodišnjem periodu. U slučaju da ne budu ispunjeni uslovi za zaduživanje, ugovorena drvna masa će se dati na korišćenje putem jednogodišnjih ugovora o korišćenju šuma prodajom drveta u dubećem stanju u 2022. godini. Takođe, u slučaju da ugovorne obaveze Uprave za šume kao koncedenta budu veće od doznačenih količina drvne mase koje se planiraju koristiti u 2022. godini, Uprava za šume će prioritarno izvršiti doznaku nedostajućih količina, uvažavajući planske dokumente u gazdinskim jedinicama obuhvaćenih koncesionim ugovorima, i u skladu sa tim predložiti dopune Programa gazdovanja šumama za 2022. godinu.

U Tabeli 5 date su gazdinske jedinice koje su predmet koncesionih ugovora, količine ugovorene bruto drvne zapremine i doznačena bruto drvna zapremina kojom se planiraju zadužiti koncesionari u 2022. godini).

Tabela 5

Područna jedinica	Gazdinska jedinica	Ugovorena bruto drvna zapremina (m ³)			Doznačena bruto drvna zapremina (m ³)		
		četinari	lišćari	ukupno	četinari	lišćari	ukupno
Berane	Šekularske šume	6.844	2.882	9.726	3.004	148	3.152
	Jelovica	6.202	4.021	10.223	13.034	6.062	19.096
Petnjica	Turjak	1.171	2.521	3.692	1.934	478	2.412
Mojkovac	Petrovića omar-Buren	2.151	2.176	4.327		627	627
	Jezerska gora-Štitarica	2.380	4.968	7.348	-	2.408	2.408
	Jelovica-Gradišnica	5.738	8.957	14.695	2.033	2.879	4.912

Andrijevića	Mojanska rijeka-Kraštica	460	10.880	11.340	-	9.824	9.824
Bijelo Polje	Rudo polje	4.503	-	4.503	6.437	-	6.437
	Bliškovo	6.777	-	6.777	8.170	-	8.170
	Bjelasica	908	2.877	3.785	-	2.655	2.655
Plav	Čakor-Visitor	2.368	3.376	5.744	2	5.266	5.268
Ukupno		39.502	42.658	82.160	34.614	30.347	64.961

Planirana bruto drvna zapremina u državnim šumama za obezbjeđivanje stanovništva u ruralnim područjima po područnim jedinicama prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 6

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvna masa u državnim šumama maloprodaja m ³ za 2022. godinu			Planirani prihodi u €
	Četinara	lišćara	Ukupno	
Pljevlja	8.820	9.055	17.875	153.725,00
Rožaje	3.913	1.113	5.026	43.223,60
Bijelo Polje	2.250	3.640	5.890	50.654,00
Šavnik	85	3.005	3.090	26.574,00
Danilovgrad	46	2.552	2.598	22.342,80
Nikšić	1.250	2.140	3.390	29.154,00
Plužine	1.113	2.963	4.076	35.053,60
Žabljak	3.300	200	3.500	30.100,00
Berane	1.066	2.065	3.131	26.926,60
Podgorica	150	1.200	1.350	11.610,00
Andrijevića	1.500	3.000	4.500	38.700,00
Mojkovac	500	1.645	2.145	18.447,00
Petnjica		1.025	1.025	8.815,00
Plav	1.177	1.200	2.377	20.442,20
Gusinje	21	532	553	4.755,80
Kotor		250	250	2.150,00
Kolašin	470	1150	1620	13.932,00
UKUPNO	25.661	36.735	62.396	536.605,60

Dodjela drvne zapremine stanovništvu u ruralnim područjima vršiće se u skladu sa čl. 78 Zakona o šumama ("Službeni list Crne Gore" broj 74/10 i 47/15) i Odlukom o utvrđivanju cijena za kupovinu drvnih sortimenata za sopstvene potrebe stanovništva u ruralnim područjima, na osnovu kojih cijena je ponderisanjem dobijena projekcija planiranih prihoda po ovom osnovu. U ove količine obuhvaćena je drvna zapremina koja je planom područnih jedinica predviđena da se doznači za ogrijevno i tehničko drvo u dubećem stanju. Iz gore navedenih količina, a kada se radi o četinarima, 80 % je predviđeno za ogrijev (sušike, izvale, stabla iz proreda), dok se 20 % predviđa za tehničko drvo.

Za potrebe stanovništva u ruralnim područjima Crne Gore, kroz pomoć za izgradnju i obnavljanje poljoprivrednih gazdinstava, za dodjelu ogrijeva socijalno ugroženom stanovništvu i u druge svrhe

planirano je oko 5000 m³, čija realizacija će se vršiti sukcesivno, a nakon dobijanja saglasnosti Vlade Crne Gore."

Poglavlje „6.2. Plan korišćenja šuma u 2022. godini u privatnoj svojini“, mijenja se i glasi:

„6.2. Plan korišćenja šuma u 2022. godini u privatnoj svojini

Planirana bruto drvna masa za korišćenje u šumama u privatnom vlasništvu po područnim jedinicama prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 7

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvna masa u privatnim šumama m ³ za 2022. godinu			Planirani prihodi u €
	Četinara	lišćara	Ukupno	
Piļevlja	76.945	4.740	81.685	204.212,50
Rožaje	7.030	2.510	9.540	23.850,00
Berane	24.562	10.800	35.362	88.405,00
Petnjica	825	660	1.485	3.712,50
Žabljak	7.205		7.205	18.012,50
Kolašin	4.310	45.657	49.967	124.917,50
Bijelo Polje	24.524	19.607	44.131	110.327,50
Šavnik		7.462	7.462	18.655,00
Danilovgrad		2.149	2.149	5.372,50
Nikšić	222	23.399	23.621	59.052,50
Plužine	538	8.381	8.919	22.297,50
Podgorica	540	18.813	19.353	48.382,50
Andrijevica	4.900	26.594	31.494	78.735,00
Mojkovac	7.080	9.410	16.490	41.225,00
Plav	4.348	4.175	8.523	21.307,50
Gusinje	200	500	700	1.750,00
Kotor	453	13.929	14.382	35.955,00
UKUPNO	163.682	198.786	362.468	906.170,00

U Poglavlju VII UKUPNI FINANSIJSKI PRIHODI PLANIRANI PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2022. GODINU, stavovi 1 i 2 mijenjaju se i glase:

"Planirani prihodi po osnovu korišćenja šuma u državnom vlasništvu iznose 10.343.600,80 € (uključujući planirane prihode od korišćenja šuma koje su bile predmet prodaje drveta u dubjećem stanju za 2020. i 2021. godinu, a koje su ostale neprodane. Planirani prihodi od korišćenja šuma putem maloprodaje, za snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima iznosi 536.605,60 eura. Planirani prihodi od taksi za korišćenje šuma u privatnom vlasništvu iznose 906.170,00 eura. Ukupno planirani prihodi po osnovu korišćenja nedrvenih šumskih proizvoda iznose 70.000,00 €, dok plan prihoda od upravljanja lovištima posebne namjene iznosi 7.900,00 €.

Shodno tome, ukupni finansijski prihodi planirani Programom po osnovu gazdovanja šumama u državnom i privatnom vlasništvu, korišćenja nedrvenih šumskih proizvoda i lovišta posebne namjene iznose 11.864.276,40 €..

U Prilogu 4 Tabela 17 mijenja se i glasi:

„Tabela 17

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	REDOVNE SJEČE m ³			Planirani prihod u €
		Četinara	Liščara	Ukupno	
Pljevlja	Ljubišnja	13.289	902	14.191	496.691,00
	Tara-Kosanica	17.684		17.684	731.227,00
	Kovač	12.855	632	13.487	551.892,00
	Maočnica	19.394	439	19.833	798.899,00
	Obzir-Buren	5.995		5.995	244.692,00
	Vezišnica	11.246	480	11.726	439.384,00
	Otilovići-Obarde	2.640		2.640	74.640,00
	Korijen	1.934		1.934	58.020,00
	Potkovač	3.708	218	3.9269	150.500,00
	Bukovica	2.548	33	2.581	102.250,00
	Kozička rijeka	9.749	380	10.129	357.915,00
Kraljeva gora- Bunetina	10.194	217	10.441	380.104,00	
	Ukupno:	111.236	3.301	114.537	4.386.214,00
Šavnik	Bijela-Vojnik	-	2.737	2.737	23.832,00
	Ukupno:		2.737	2.737	23.832,00
Danilovgrad	Prekornica	-	1.013	1.013	12.661,00
	Štitovo	-	505	505	6.760,00
	Ponikvica	-	1.210	1.210	18.150,00
	Ukupno:		2.728	2.728	37.571,00
Nikšić	Latično	36	346	382	4.000,00
	Javor-Vojnik	495	2.221	2.716	46.022,00
	Ukupno:	531	2.567	3.098	50.022,00
Plužine	Bundos	4.026	5.879	9.905	171.198,00
	Goransko	2.321	3.039	5.360	72.168,00
	Volujak Mratinje	860	725	1.585	22.730,00
	Planina Pivska	5.384		5.384	124.170,00
	Ukupno:	12.591	9.643	22.234	390.266,00
Berane	Jelovica	13.034	6.062	19.096	248.402,00
	Skrivena	2.271	512	2.783	109.363,00
	Šekularske šume	3.004	148	3.152	50.079,60
	Kaludarsko Dapsićke šume	3.598	2.734	6.332	171.260,00
	Crni vrh - Rujišta		3.354	3.354	50.730,00
	Ukupno:	21.907	12.810	34.717	629.834,60
Petnjica	Mrtvica -Tivran	3.962		3.962	176.155,00
	Turjak	1.934	478	2.412	32.025,80
	Ukupno:	5.896	478	6.374	208.180,80

Plav	Babina gora - Vaganica	1.733	1.807	3.540	83.776,00
	Čakor - Visitor	2	5.266	5.268	34.263,20
Ukupno		1.735	7.073	8.808	118.039,20
Žabljak	Tepačke šume	3.184		3.184	143.856,00
	Gornji Šaranci	4.405		4.405	173.083,00
	Donji Šaranci	5.263		5.263	206.371,00
Ukupno:		12.852		12.852	523.310,00
Bijelo Polje	Rudo Polje	6.437		6.437	112.003,80
	Bliškovo	8.170		8.170	142.158,00
	Bjelasica		2.655	2.655	15.930,00
	Korita	2.418		2.418	101.022,00
	Mejdanica lisa	2.454	3.341	5.795	178.847,00
Ukupno:		19.479	5.996	25.475	549.960,80
Andrijeвица	Jelovica- Gradišnica	2.033	2.879	4.912	52.697,40
	Mojanska Rijeka-Kraštica		9.824	9.824	73.680,00
Ukupno:		2.033	12.703	14.7369	126.377,40
Podgorica	Opasanica	1.260	7.034	8.294	122.208,00
	Travska gora				
	Vučiji potok		4.979	4.979	54.769,00
Ukupno:		1.260	12.013	13.273	176.977,00
Ukupno:					
Rožaje	Bačko Besničke šume	6.299	1.381	7.680	266.226,00
	Balotičke šume	2.892		2.892	100.648,00
	Crnja Ibarac	2.354		2.354	40.018,00
	Gornji Ibar	5.075	598	5.673	202.014,00
	Županica	2.968	361	3.329	122.330,00
	Lovničke šume	3.029		3.029	111.355,00
	Paučinske šume	4.638	11	4.649	171.689,00
Ukupno:		27.255	2.351	29.606	1.014.280,00
Kolašin	Komovi I	397	7.802	8.199	143.224,00
	Komovi II	658	5.299	5.957	125.650,00
Ukupno:		1.055	13.101	14.156	268.874,00
Mojkovac	Petrovića omar-Buren		627	627	4.075,50
	Jezerska gora	-	552	552	3.588,00
	Štitarica	-	1.857	1.857	12.070,50
Ukupno:			3.036	3.036	19.734,00
SVE UKUPNO		217.830	90.537	308.367	8.523.472,80

Sve ostale odredbe Programa gazdovanja šumama za 2022. godinu ostaju iste.

OBRAZLOŽENJE

Uprava za šume – Pljevlja je inicirala izmjene i dopune Programa gazdovanja šumama za 2022. godinu zbog dopuna količina ogrevnog drveta u Programu radi odgovora na energetske krize i povećanje cijena ogrevnog drveta. Dodatnim količinama bi se obezbijedilo snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima iz šuma u državnoj svojini, u skladu sa uvećanom tražnjom za tim vidom davanja šuma na korišćenje. Konkretno, dopunom se planira korišćenje drveta u svrhe snabdijevanja stanovništva drvetom u ruralnim područjima u područnoj jedinici Kolašin, jer planirane količine greškom nijesu bile uvršćene u usvojeni program, a uvećanje količina je planirano za područne jedinice Rožaje, Plužine, Berane, Danilovgrad i Gusinje jer osnovnim programom nijesu planirane dovoljne količine drvne mase da bi se odgovorilo svim zahtjevima pa je neophodno i u tom segmentu dopuniti Program gazdovanja šumama za 2022. godinu.

Predlog za izmjene i dopune je dostavljen i zbog stvaranja mogućnosti za korišćenje šuma u gazdinskoj jedinici »Jelovica« u područnoj jedinici Berane i gazdinskim jedinicama »Štitarica«, »Jezerska Gora« i »Petrovića omar – Buren« u područnoj jedinici Mojkovac, što takođe nije bilo uvršćeno u verziju Programa koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 27. aprila 2022. godine.

Izmjenama i dopunama Programa gazdovanja šumama za 2022. godinu, na predloženi način se omogućava da se realizuju dugoročni koncesioni ugovori koji su u toku do kraja 2022. godine, u dijelu koji su obaveza Uprave za šume u svojstvu koncedenta.

Takođe se omogućava da se stanovništvo u ruralnim područjima u područnim jedinicama Kolašin, Rožaje, Plužine, Berane, Danilovgrad i Gusinje može snabdijevati tehničkim i ogrijevnim drvetom, kako je to predviđeno Zakonom o šumama, što bez dopuna Programa ne bi mogao biti slučaj.

Donošenjem izmjena i dopuna Programa gazdovanja šumama za 2022. godinu doprinijeće se većem stepenu realizacije planova gazdovanja šumama u 2022. godini, što će dovesti i do uvećanja budžetskih prihoda od gazdovanja šumama.